

École de Paris a naši v Paříži

Do Paříže mezi světovými válkami, která svým kouzlem a inspirativním prostředím přitahovala umělce z celého světa, můžeme nyní nahlédnout ve Valdštejnské jízdárně. A to očima tří malířů z Čech a Moravy, kteří sem přicestovali ještě před 1. světovou válkou. Všichni v Paříži nejen uspěli, ale pevně se začlenili do zdejšího uměleckého prostředí, a zůstali. Možná je to jeden z důvodů, proč nám jejich jména nezni příliš povědomě.

Známější z trojice jsou Georges Kars neboli Jiří Kars a Othon Coubine neboli Otakar Kubín, méně pak František/François Zdeněk Eberl. Jeho práce jsou v Praze vystaveny od roku 1930 poprvé. Národní galerie této trojici splácí dluh a představuje její dílo v širokých souvislostech tak zvané École de Paris, mezinárodního společenství umělců ve stejné době působících v Paříži. Výstavu proto doplňují i díla Amedea Modiglianiho, Suzanne Valadon, Marca Chagalla, André Deraina i dalších, z nichž s mnohými byli naši krajané v úzkém kontaktu. Alfons Mucha na přelomu 19. a 20. století v Paříži doslova stvořil novou epochu secese. Po něm Paříž vstřebala i průkopníka abstrakce, Františka Kupku, přivlastnila si Josefa Šímu s jeho surrealismem i symbolismem, tvořili tu i Toyen se Štyrským. Opakovaně v Paříži a Bretani pobýval Jan Zrzavý. O nich tato výstava ale není, pohybovali se v jiných kruzích.

ve Francii tvořící jako Oton Coubine. I on se rád věnoval figurativní malbě, často portrétům švadlenek či krajčářek, a stále častěji i francouzské krajině. Z kosmopolitní Paříže tak spočineme v poklidných krajinách s olivovníky a cypřiši, jejichž vůně, modravě

Othon Coubine, *Rotunda*, kolem 1936, Národní galerie v Praze

světlo a průzračný vzduch Kubín dokázal přenést na svá plátna. Okouzil jimi nejen návštěvníky pařížských salonů, ale i svého dlouholetého mecenáše, sběratele Leo Steina. Teprve nedávno byl soubor Kubínových prací objeven v amerických sbírkách a nyní je poprvé vystavován znovu v Evropě, podobně jako i další plátna na této výstavě.

Třetí z českých rodáků, Jiří/Georges Kars se po studiích v Mnichově a pobytu ve Španělsku ocitá a také žení v Paříži, za svědku mu jde básník Apollinaire. Kars i Kubín vystavují jak v Praze, tak v Paříži, zde – i s Eberlem například ve známé galerii Berthe Weil, první ženy – galeristky, která neváhala vystavovat i ještě málo známého Picassa či Matisse. Malířský styl Georgese Karse je tak trochu protikladem k lehké lince a zářivému světlu Kubínovu. Karsovy krajiny i portréty jsou zatěžkané naléhavostí, temnějšími barvami, životem samým. Vedle jeho prací se tu setkáme také s díly nejbližších uměleckých přátel, například kdysi cirkusové akrobatky a modelky, později uznávané malířky Suzanne Valadon, i jejího syna Maurice Utrilla, a také oceňované sochařky Chany Orloff. S ní a jejím

malým synkem Kars kvůli židovskému původu prchá v roce 1942 dramaticky do Švýcarska. Život zde však končí, deprimován hrůzami holocaustu, sebevraždou.

Výstava nabízí nejen na 250 uměleckých děl z prestižních domácích, evropských i amerických galerií a soukromých sbírek. Přináší také výsledky mnohaletého výzkumu archivů, korespondence i dobových periodik, a to vše komponuje do pestrého obrazu meziválečné Paříže. Na tomto pozadí seznamuje s tvorbou pozoruhodných umělců, jejichž životy silně poznamenaly obě světové války, kteří však Paříž dokázali nadchnout.

École de Paris: Umělci z Čech a meziválečná Paříž ve Valdštejnské jízdárně až do 2. března 2025

Martina Fialková

V Botanické zahradě v Troji to bude kvést i přes zimu

Léto už dávno vzalo za své, květináče zejí prázdnotou a zahrady se připravují na koberec sněhu. I Botanická zahrada v Troji se chystá na zimu, tady ale mráz a holé stromy hrát prim nebudou.

Zahradu totiž rozzáří jedinečná výstava uměleckého skla, které na sebe vzalo tvary exotických rostlin i zvířat, a nebude chybět ani skleněný betlém.

Letos je to poprvé, co Botanická zahrada podobnou výstavu uvádí. Scénérie soch se bude ve dne třípyt ve slunečním světu, po setmění ji zase ozáří světelná show doplněná hudebním doprovodem. Instalace bude možné navštívit až do 2. února 2025. Jelikož Křišťálová zahrada bude otevřena i během Vánoc, nebude chybět ani trochu té sváteční atmosféry. Vyrostete zde největší skleněný strom v Praze, pod kterým bude umístěn betlém, jehož podoba je inspirována dřevěnými betlémy z 19. století.

Autorem skleněných soch je umělec Josef Pačinek. Je známý jako zkušený umělecký sklář, který ve své firmě Pačinek Glass vyrábí nejen tradiční vazy, lampy a sochy,

ale nebójí se ani inovativních technik, pomocí kterých dává vzniknout avantgardním a experimentálním dílům. „Pěstování“ skleněných rostlin mu není cizí, jeho sklárna v Kunraticích u Cvikova je obklopená celoročně přístupnou zahradou ze skla. A které květiny vysadil právě v Troji?

Střepena horká má svou podobou imitovat roztržštěné sklo poslepované do bujného květu. Při pohledu na *Leđovku krystalickou* vám zase přeběhne mráz po zádech. Každé z děl si pohrává s návštěvníkovými smysly, má za cíl vyvolávat dojem pohybu a živosti, ale zároveň fantasknosti. *Plazivka kousavá* se vine a pne prostorem, a v určitých místech se její šlahouny skrývají i pod zem. Během procházky Křišťálovou zahradou nezapomínejte mít oči na štopkách, jelikož v záhonech cihlá a masožravá rostlina *Adéla von Kunraticz*. Vyrostlá jako pocta dílu

foto: botanicka.cz

Jiřího Švankmajera, který mimo jiné pracoval také na kultovním filmu *Adéla* ještě nevěčela.

Během běžné otevírací doby se do Křišťálové zahrady můžete vydat každý den v týdnu. Večerní prohlídky se budou konat od čtvrtka do neděle, a to od 17 do 21 hodin. Vstupné je ve výši klasického vstupu do Botanické zahrady, což pro dospělé činí 180 korun.

EMA DITRICHOVÁ

Někteří zaměstnanci mají nárok na brýle zdarma.

Patříte mezi ně i vy?

V optice Lentiamo vám pomůžeme vybrat ty právě!

STÁTNÍ ZAMĚSTNANCI

Díky zaměstnaneckému benefitu skutečně můžete dosáhnout na brýle zdarma – pokud máte nárok na příspěvek z tzv. Fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP). Ten se týká zaměstnanců, kteří pracují ve

ZAMĚSTNANCI SOUKROMÝCH FIREM

Ušetřit na nákupu brýlí ale můžete, i pokud nepracujete ve státních zařízeních. V optice Lentiamo lze využít benefitní systémy Pluxee (dříve Sodexo), Benefit plus, Benefity nebo Edenred. Vybírat můžete

státních a příspěvkových organizacích. Ne všichni státní zaměstnanci o této výhodě ale vědí.

Nejčastějšími zákazníky optiky Lentiamo, kteří k proplacení brýlí využívají FKSP fond, jsou lékaři a zdravotní sestry. V 90 % případů si od nás zákazníci nechají vystavit fakturu, kterou daná státní firma zaplatí. Zbýlých 10 % zákazníkům brýle zaplatí a nechá si vystavit účtenku, kterou předá zaměstnavateli k proplacení. Díky tomuto zaměstnaneckému benefitu můžete získat brýle de facto zdarma.

Příspěvek mohou čerpat zaměstnanci v pracovním poměru, který může být i zkráceným úvazkem. Kromě dioptrických brýlí je možné příspěvek využít i na nákup kontaktních čoček nebo speciálních optických pomůcek

z široké nabídky dioptrických brýlí od nejlepších výrobců na trhu. Najdete u nás i ty nejnámější značky jako Ray-Ban, Michael Kors, Persol, Polaroid a mnoho dalších.

Díky příspěvkům od zaměstnavatele si můžete pořídit kvalitní brýle bez toho, abyste museli kvůli ceně obětovat kvalitu. Poptejte se u svého zaměstnavatele a zjistíte na jaké benefity máte nárok.

KDE NAJDETE OPTIKU LENTIAMO?

Přímě v centru! Optika Lentiamo se nachází na adrese Křemencova 176/6, 110 00 Nové Město.

Otevírací doba je od pondělí do pátku od 10.00 do 18.00. Na vyšetření se můžete objednat online na www.lentiamo.cz.

PRVNÍ VÁNOČNÍ ALBUM LEONY MACHÁLKOVÉ

WWW.RADIOTEKA.CZ

Vážení čtenáři, děkujeme vám za přízeň, kterou projevujete Listům Prahy 1. Přejeme vám příjemně prožít adventních dnů, požeňnané Vánoce a úspěšný rok 2025.

Hudební advent

Za vytrvalého omílání vánočních melodií se do svého adventního finále blíží letošní Rok české hudby. Primárně věnovaný Bedřichu Smetanovi, ale nejen on měl ve svém datu výroční čtyřku.

Takových mistrů a hudebních umělců bylo letos povicero. Namátkou vzpomenu Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka, Josefa Suka či Jiřího Šlitru. Čtyřka je zjevně s hudbou nějak propojena, ať už zrozením génia či jeho odchodem.

Každopádně letos přinesla silný hudební impuls do našich životů, který právě končící hudební rok akcentoval. V adventním čase se na všechny naše hudební velikány můžeme znovu naladit a v duchu jejich umění si muzikálně užít čekání na sváteční prosincové finále. Protože kolečky, které často můžeme slyšet už od konce listopadu, se mají hrát až o Vánocích.

Takže prožít letošní advent v duchu Roku české hudby je vlastně ojedinělá a ideální příležitost, jak propojit slavné hudební dědictví s vlídnou předvánoční atmosférou. Každý z letošních mistrů přináší do hudebního světa něco jedinečného a nám to může ozvláštnit adventní čas.

Adventní koncerty jsou sice již oblíbenou klasikou, jen si je letos můžeme mistrovsky zpestřit. Vlastně nemusí jít jen o slavnostní hudební vystoupení, hlavní je asi to, že se necháme unést nejen tóny, ale i emocemi, které adventní doba sebou vždy nese.

A k tomu asi jako bonus, který hudba nese. Klid, radost, sdílení a laskavost, jež také advent i vánoční doba přinášejí.

Ať vám to tedy i v letošním hudebním adventu pěkně zní. Zároveň se hezky nalaďte na příští pětkový rok.

JN

Pozvánka na Adventní trhy

Vánočním svátkům odedávna předchází advent – období zklidnění, zamyšlení, ale také těšení. Zkusit to můžete třeba při setkání s přáteli na některém z adventních trhů. A těch je v Praze výběr, a to i těch malých, klidnějších, sousedských. Třeba v Praze 6 na Kulatáku (do 21. 12.), v Karlíně na Karlínském náměstí (8. 12.), nebo ve Starých Bohnicích, kde 8. 12. odpoledne proběhne tradiční „Starobohnické těšení“. Adventní program má 14. 12. i Zemědělské muzeum.

PŘIPOMEŇME SI V PROSINCI

- 1. 12. 1889 byla na Žižkově uvedena do provozu první veřejná městská elektrárna na fosilní palivo vyprojektovaná Františkem Křížkem, dodávající stejnosměrný proud nejen pro veřejné osvětlení, ale i majetnějším domácnostem – 135 let
- 14. 12. 1854 * malíř Vojtěch Hynais († 22. 8. 1925) autor opony Národního divadla v Praze – 170 let
- 21. 12. 1834 ve Stavovském divadle při provedení Tylovy Fidloučky poprvé zazněla Škroupova píseň Kde domov můj – 190 let
- 26. 12. 1969 Josef Sekyra (* 24. 2. 1928, † 10. 11. 2008) český geolog, horolezec, cestovatel, dobrodruh a polárník, jako první Čech stanul na jižním pólu – 55 let
- 26. 12. 1969 † Jiří Šlitr skladatel a herec (* 15. 2. 1924) – 55 let

PLACENÁ INZERCE

KODL – TRADICE OD ROKU 1885

KODL GALERIE

FRANTIŠEK KAVÁŘ: ZIMNÍ KRAJINA SE STROMEM

Srdečně děkujeme za Vaši laskavou přízeň, přejeeme krásné prožití vánočních svátků a vše dobré v roce 2025.

www.galeriekodl.cz Tel. +420 602 117 440, Národní 7, Praha 1

Karel Kryl ožívá na výstavě „Ahoj občani!“

Muzeum hlavního města Prahy připravilo ve spolupráci s Národním archivem při příležitosti umělcových výročí 80 let od narození a 30 let od úmrtí, jedinečnou výstavu k počtům jeho osoby a díla.

Návštěvníci se mohou těšit nejen na dnes nezveřejněné a nevystavené předměty, texty a fotografie, ale také na inovativní technologii MetaHuman, která přivede Krylovu postavu a hlas k životu a umožní autentické setkání s umělcem.

„Výstava je příkladem toho, jak chceme jako moderní městské muzeum vzpomínku na historicky zásadní osobnost propojit s inovativními technologiemi, jako je právě technologie MetaHuman. Díky ní nabízejme návštěvníkům nový způsob interakce s významnou osobností, což posouvá hranice tradičního muzejnictví v České republice. Zapojením technologií a nových postupů do přípravy našich expozic a výstav se snažíme prolomit klasický muzejní přístup a atraktivně přiblížit historii v kontextu moderní doby“, řekl k výstavě Ivo Macek, ředitel Muzea Prahy.

Ředitel Národního archivu Milan Voják k výstavě dodává: „Jsem rád, že Národní archiv měl možnost spolupracovat na přípravě výstavy o tak významné postavě naší nedávné historie. Expozici jsme koncipovali s velkým respektem k výjimečnému prostoru domu u Zlatého prstenu. Předměty, které naše instituce poskytl, např. kytary, fotografie, zlatou desku či nahrávky písní nebo básní, se tam dobře hodí.“

Výstava nabízí návštěvníkům příležitost ponořit se do života a tvorby Karla Kryla:

foto: muzeumprahy.cz

představí více než padesát předmětů spojených s životními mezníky a událostmi, které formovaly jeho tvorbu. Do výstavy jsou zapůjčeny dosud nepublikované materiály a předměty i dokumenty umělce. Rodina K. Kryla darovala Národnímu archivu celou osobní pozůstatost a poskytla bezplatně licenční práva k jeho dílům. K vidění je i méně známá výtvarná část jeho díla, které vévodí expresivní olejomalby. Výstavou provází časová osa, která zachycuje klíčové momenty písničkářova života.

Výstava se koná v domě U Zlatého prstenu a potrvá do 21. 4. 2025. Otevřena pro veřejnost je vždy od úterý do neděle od 10.00 do 18.00. Projít si ji můžete též s jejími autory na komentované prohlídce. Nejbližší proběhne 10. 12. 2024

Ondřej Sedláček

Kulturní křižovatka

Vršovický Vzlet se nachází na adrese Holandská 1. Jde o kulturní křižovatku, kterou spolupozaložilo hned několik kulturních organizací, mezi které patří soubor Vosto5, Kino Pilotů a barokní orchestr Collegium 1704.

Původně byl Vzlet postaven jako kino, které mělo pomoci zaplatit stavbu budoucí sokolovny. Od roku 2021 pak Vzlet funguje v podobě, kterou známe dnes. Jde o velmi multifunkční místo, které nabízí hned několik prostorů, které si lze pronajmout i pro vlastní účely. Velký sál má zajímavou architekturu ve stylu art deco a je dominantou celé budovy. Nachází se v něm původní sádkové promítací plátno a svou multifunkčností může hostit koncerty, divadla, konference nebo předávání cen. Dalším prostorem je pak Malé foyer s kapacitou kolem 60 osob nebo Klubovna pro malé skupiny, ideální pro pořádání kroužků.

Vzlet také edukuje, a to jak veřejnost, tak školy. Nabízí kreativní dílny, které jsou primárně pro děti a otevírají dveře k tvorbě animovaného filmu, rozhlasového dokumentu nebo k fotografii. Pro starší Vzlet nabízí sérii workshopů zaměřených na autorské divadlo nebo divadelní pedagogiku. Speciální programy jsou také pro školy od mateřských po střední.

Program je opravdu pestrý, ať už jde o pronájem nebo jakýkoli projekt přímo od dramaturgie Vzletu. Například literární klub, který nabízí pravidelná setkání s autory současné dětské literatury nebo Vzlet Talk, který přináší jedinečný formát oživeného podcastu 5:59 na scéně.

Tato kulturní křižovatka velmi dbá i na komunitní charakter prostoru, pořádá sousedská setkání jako jsou Vinobraní, Masopustní rej nebo blížící se Mikulášská nadílka, a to vše pod křídly projektu Sousedský Vzlet. Dalším takovým je Rodinný Vzlet, který organizuje koncerty a divadla, do kterých se mohou rodiny zapojit.

foto: produkce Vzletu

V přízemí budovy se také nachází kavárna. Její součástí je i Galerie Rohovka pod taktovkou kurátorky Denisy Václavové, která spolupracuje s výraznými uměleckými osobnostmi i těmi, kteří teprve začínají.

V prosinci proběhne hned několik vánočních akcí, například výroba adventních věnců nebo dětský vánoční koncert. Vzlet ale připravuje i další kulturní akce jako jsou vernisáž výstavy Vršovická biografie II, která je zaměřena na historii a poznávání místa. Nebo divadelní představení *Objal mě bůh a nic spojené s maratonem psaní dopisů s Amnesty International*, jehož výsledkem je naléhání na propuštění nespravedlivě vězňů.

Vzlet má také svůj vlastní merch, který vzniká z recyklace plakátů proběhlých akcí. V rámci Vánoc vytvořili různé dárkové balíčky, které by mohly potěšit všechny kulturní nadšence. Více o programu, nabídce i o celém Vzletu naleznete na jejich webových stránkách.

Amelie Slavíková

PLACENÁ INZERCE

SVĚT, KDE SE SNOUBÍ FANTASTIKA S REALISMEM

Antologie českých povídek na počest Franze Kafky

ANTOLOGIE ČESKÝCH POVÍDEK

PROMĚNY KAFKOVY PRAHY

JAROSLAV RUDÍŠ, ONDŘEJ NEFF, KRISTÝNA SNĚGOVÁ, MILOŠ URBAN, KAROLÍNA MEJXNEROVÁ, MARKETA PILÁTOVÁ, MICHAELA MERGLOVÁ A DALŠÍ

NAKLADATELSTVÍ EPOCHA

Použijte slevový kód: LISTYPRAHY1 a získáte slevu 30%! Platí do 20. 12. 2024.

Abhejali Bernardová

Nově také jako audiokniha, namluvila Tereza Bebarová.

DOKUD VODA NESKONČÍ

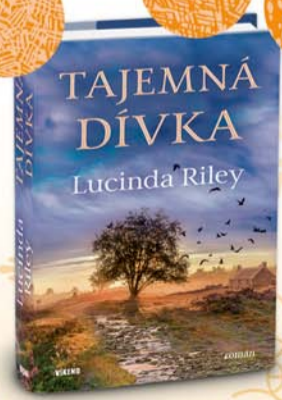
Jako desátý člověk na světě dokončila výzvu „Oceans Seven“. Dalo by se říct, že Abhejali Bernardová je nejlepší česká plavkyně, kterou neznáte. Cesta k dosažení „Sedmičky oceánů“ je však v jejím příběhu mnohem poutavější než samotné dosažení cíle. Její výpravy po světě totiž nejsou jen o plavání, jsou především výpravami do nitra. S pomocí meditace, za hranicemi pohodlí a toho, co zná, poznává sama sebe. A svým vyprávěním v nás probouzí přesvědčení, že všichni dokážeme víc, než si myslíme.

Prosincový koncert na schodech

Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola uvádí ve čtvrtek 19. prosince 122. koncert na schodech s názvem Český advent. Vystupí mezzosopranistka Sylva Čmugrová, sólistka Opery Národního divadla a akordeonista Ladislav Horák. Začátek v 18.00, Praha 3, Žižkovo náměstí 1300/1 www.sups.cz

TIPY NA VÁNOČNÍ KNIŽNÍ DÁRKY

TAJEMNÁ DÍVKA - Lucinda Riley
Úchvatná a emocionální **TAJEMNÁ DÍVKA** je ztracený knižní poklad od světově nejprodávanější autorky **LUCINDY RILEY**.

ANDĚLSKÉ VÍNO Z MONTERINI

Amanda Weinberg

Mračna války se stahují i nad vesnicí mezi vinicemi a každý bude muset učinit srdcervoucí rozhodnutí, jak zachránit životy těch, které miluje...

SKRYTÝ PALÁC

Dinah Jefferies

Na ostrově Malta, kde se střetávají kultury a starobylé paláce skrývají ve svých kamenech tajemství, se odehrává příběh žen, které musí najít sílu, o níž nevěděly, že ji mají, a o rodinách rozvrácených láskou, lži a válkou.

VYŠLO VE VYDAVATELSTVÍ VÍKEND

